

Väkivallan uhan torjunta on tärkeä osa työpaikan turvallisuusjohtamista

Työpaikalla tulee arvioida väkivallan uhan mahdollisuus ja toteuttaa väkivallan torjumiseksi tarvittavat toimet. Väkivalta on työpaikalla hallittavissa, kun sen uhka tiedostetaan ja arvioidaan sekä toteutetaan riittävät toimenpiteet uhkatilanteiden ehkäisemiseksi. Työnantaja voi tehdä rikosilmoituksen, kun työntekijä on joutunut työväkivallan kohteeksi.

Millä tahansa työpaikalla voi esiintyä väkivallan uhkatilanteita. Jos työpaikalla on ilmeinen väkivallan uhka, on työnantaja velvollinen selvittämään vaarat ja arvioimaan niiden merkitystä sekä toteuttamaan toimenpiteitä ja seuraamaan väkivallan uhkatilanteita työpaikalla.

Työväkivalta on torjuttavissa

Työnantajan tulee tunnistaa ja selvittää työhön liittyvä väkivallan uhka ja arvioida sen merkitys työntekijöiden turvallisuudelle. Mikäli arviointi osoittaa, että kyseisessä työssä väkivallan riski on selvästi tavanomaista, yleistä väkivallan riskiä suurempi, on väkivallan uhka kyseisessä työssä ilmeinen. Arviointiin vaikuttaa se, kuinka paljon toimialalla tai työtehtävissä väkivaltatilanteita tilastojen mukaan tapahtuu sekä se, onko työssä väkivallan uhkaa lisääviä piirteitä.

Väkivallan uhka on hallittavissa, kun se tiedostetaan ja ennakoitaan ryhtymällä tarpeellisiin toimiin. Työturvallisuuslaki (738/2002) lähtee siitä, että väkivalta työssä pyritään estämään ennakolta. Työnantaja suunnittelee, valitsee, mitoittaa ja toteuttaa työolosuhteiden parantamiseksi tarvittavat toimenpiteet siten, että vaara- ja haittatekijöiden syntyminen estetään ja olemassa olevat vaara- ja haittatekijät poistetaan.

Jos työpaikalla on ilmeinen väkivallan uhka eikä väkivaltatilanteiden ennalta ehkäiseminen ole mahdollista, on työpaikalla oltava asianmukaiset turvajärjestelyt tai turvallisuuslaitteet. Lisäksi laki vaatii, että väkivaltatilanteissa on osattava toimia. Työpaikoilla, joilla väkivallan uhka on ilmeinen, on oltava kirjalliset toimintaohjeet väkivaltatilanteiden varalta. Työnantajan pitää jatkuvasti seurata työympäristöä, työyhteisön tilaa ja työntekijöiden

turvallisuutta. Työnantajan on myös seurattava, onko tehdyillä toimenpiteillä ollut vaikutusta työn turvallisuuteen ja terveellisyteen.

Vaaratilanteet ja tapaukset on selvitettävä sekä vakavat työpaikalla sattuneet väkivaltatapaturmat ilmoitettava poliisille ja työsuojeluviranomaiselle.

Vuonna 2011 voimaan tulleen lainsäädäntömuutoksen seurauksena lievät pahoinpitelyt tulivat virallisen syytteen alaisiksi silloin, kun ne kohdistuvat henkilöön hänen työtehtäviensä vuoksi eikä rikosentekijä kuulu työpaikan henkilöstöön. Lievää vakavimmat pahoinpitelyt ovat virallisen syytteen alaisia rikoksia, samoin julkista valtaa käyttäviin virkamiehiin, esimerkiksi poliiseihin kohdistuva väkivalta.

Työpaikoissa väkivallan uhan hallinta alkaa sen tiedostamisesta. Tästä seuraa vaarojen tunnistaminen ja arviointi. Arvioinnissa kannattaa käyttää hyväksi työpaikan työsuojelu- ja työterveyshenkilöstön ja tarvittaessa ulkopuolisten asiantuntemusta. Vaarojen arvioinnissa todettujen riskien hallitsemiseksi ja vähentämiseksi pitää ryhtyä ennalta ehkäiseviin toimenpiteisiin.

Lisätietoja:

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, ylitarkastaja Anja Knuutila, puh.0295 018 670
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
apulaisjohtaja Kirsi Häkkinen, puh.040 7581103
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
tarkastaja Ulla Riikonen, puh. 0295 018 174
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
tarkastaja Tanja Lohiniva puh. 0295 017 616
Itä-Suomen aluehallintovirasto
työsuojeluinsinööri Hannu Koikkalainen, puh. 0295 016 970

Linkkejä:

[Väkivallan uhka työssä](#)
[Hallituksen esitys 78/2010](#)

